Az Európai Unió társfinanszírozásával
Erasmus+

Önreflexió: a logikai hibák felismerése a multikulturális világban

Esetalapú reflexió

Ez az esettanulmány azt mutatja be, hogyan jelenhetnek meg a logikai hibák multikulturális helyzetekben. Olvasás közben figyeljen a feltételezésekre, az érvelésre és a reflexió pillanataira. A cél az, hogy megértse, hogyan segíti a kritikai gondolkodás a tiszteletteljes párbeszédet.

Mai összekapcsolt világunkban a logikai hibák könnyen megjelenhetnek a gondolkodásunkban, különösen multikulturális környezetben, ahol a sokféle nézőpont próbára teszi a feltételezéseinket.

Élénken emlékszem egy csapatprojektre, amelyben különböző kulturális hátterű kollégákkal dolgoztam. Eleinte az **elhamarkodott általánosítás** hibájába estem: azt feltételeztem, hogy egy kelet-ázsiai országból származó csapattársam természeténél fogva visszafogottabb lesz, és ritkábban szólal meg a megbeszéléseken. Ezt nem mondtam ki hangosan, de a feltételezés befolyásolta, hogyan értelmeztem a viselkedését.

Ahogy jobban megismertem, rájöttem, mennyire korlátozó és igazságtalan volt ez a sztereotípia. Kiderült, hogy a csapat egyik legéleslátóbb és legaktívabb tagja. Ez a tapasztalat emlékeztetett arra, milyen gyorsan alakíthatják a feltételezések az észlelésünket.

Egy másik helyzetben **hagyományra hivatkozással** találkoztam. A rugalmas munkavégzésről szóló megbeszélésen valaki így érvelt: „A mi kultúránkban mindig is az irodában dolgoztunk, tehát biztosan helytelen, hogy te a távmunkát részesíted előnyben.” Eleinte a hagyomány iránti tiszteletből haboztam megkérdőjelezni ezt az állítást. Később beláttam, hogy a hagyomány, bármilyen értékes is, nem állhat automatikusan az új ötletek útjába. Az örökség tisztelete nem jelenti az újítások elutasítását.

Az **etnocentrizmus** burkolt formáit is észrevettem. Valaki például ezt mondta: „Ha a te kultúrádban nem úgy ünneplik a karácsonyt, ahogy mi, az ridegnek vagy barátságtalannak tűnik.” Elgondolkodtatott azon, milyen könnyen tesszük saját kulturális normáinkat annak középpontjába, amit „normálisnak” érzünk, és arra ösztönzött, hogy ítélkezés helyett kíváncsi maradjak.

Végül a **csoportgondolkodást** is megtapasztaltam. Egy csapatépítőn természetesnek vették, hogy munka után mindenki beül egy italra, mert „itt ezt szeretik az emberek”. Nyomást éreztem, hogy beleegyezzek, pedig az alkohol sem a személyes, sem a kulturális értékeimmel nem fért össze. Kínos volt szóvá tenni, de ez teret nyitott egy befogadóbb beszélgetésnek.

Fő tanulság

A logikai hibák nem csupán elméleti fogalmak. Valódi beszélgetéseket, valódi kapcsolatokat és valódi döntéseket befolyásolnak.

Multikulturális környezetben a kritikai gondolkodáshoz ezekre van szükség:

- Önismeret
- Alázat
- Bátorság a feltételezések megkérdőjelezéséhez
- Nyitottság a különböző nézőpontokra

A sokszínűség tisztelete nem csupán a toleranciáról szól.
Arról szól, hogy ítélkezés előtt alaposan végiggondoljuk a dolgokat.

Reflexiós kérdések

Szánjon rá egy kis időt, és gondolja végig őszintén.

1. Az esetben szereplő logikai hibák közül melyik volt Önnek a legismerősebb? Miért?
2. Előfordult már, hogy elhamarkodottan feltételezett valamit egy más hátterű emberről?
3. Mikor esik a legnehezebbére megkérdőjelezni a saját meggyőződéseit?
4. Hogyan segítheti Önt a reflektív gondolkodás a párbeszédben vagy a mediációban?

Nincsenek jó vagy rossz válaszok. Ez a reflexió a fejlődésről szól, nem a tökéletességről.

„Ez az anyag kizárólag a szerzők véleményét tükrözi. Az Európai Bizottság támogatása a kiadvány elkészítéséhez nem jelenti a tartalom jóváhagyását, amely kizárólag a szerzők nézeteit tükrözi, és sem a Bizottság, sem a Nemzeti Ügynökség nem tehető felelőssé az abban foglalt információk bármilyen felhasználásáért.”